

MAANDBLAD

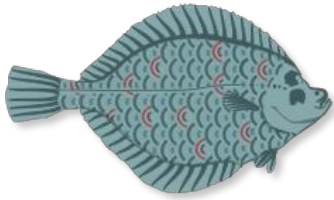
JANUARI 2020

Verschijnt niet in juli en augustus

DE PLATE VZW

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

DE PLATE

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

Langestraat 69
8400 Oostende

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.
Educatieve en permanente vormingsorganisatie.
Aangesloten bij de Oostendse cultuurraad en bij Heemkunde Vlaanderen vzw.

Statuten gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 1-2 mei 1959, nr.1931, en de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Tijdschrift – Jaargang 49
Nummer : 01
Maand : JANUARI 2020

Lidmaatschap/jaarabonnement: € 25
Kostprijs los nummer: € 4
Bankrekening: BE81 3800 0966 6224

Bestuur

VOORZITTER

Nadia Stubbe

Blauwvoetstraat 7
8400 Oostende
059 800289
plate.oostende@telenet.be

ONDERVOORZITTER

Emile Smissaert

Hendrik Serruyslaan 4
8400 Oostende
e.smissaert@gmail.com

SECRETARIS

Adriën Barbé

Nieuwpoortsesteenweg 8
8400 Oostende
plate.oostende@telenet.be

PENNINGMEESTER

Fernand Mus

Salvialaan 5
8400 Oostende
0473 862107
ferre.mus@skynet.be

Bestuursleden

Steve Barbé

Vossensteert 8
8310 Brugge

Valère Prinzie
Euphosina
Beernaertstraat 48 bus 3
8400 Oostende

Johan Van Roose
Kabeljauwstraat 5
8460 Oudeburg

REDACTIE

Koenraad Verwaerde

André Chocqueelstraat 1
8400 Oostende
0468 204025
Koenraad.verwaerde@telenet.be

° De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate vzw verklaart zich te houden aan de regelgeving, zoals gewijzigd, van de Belgische Privacywetgeving en gegevensbescherming. De vereniging is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens van hun leden. Het bijhouden van de gegevens, het doel van het verwerken, onze gedragscode en zelfregulering betreffend, de rechten van de leden inzake het opvragen, wijzigen of schrappen werden in de privacyverklaring van de kring vastgelegd en gepubliceerd in het ledentijdschrift van oktober 2018.

IN DIT NUMMER

- Titelblad	Nadia Stubbe en Georges Vanduyvenboden.
- Blz. 02	Nieuwjaarswens 2020
- Blz. 03 - 04	Privacyverklaring
- Blz. 05 - 06	Valère Prinzie "Jaaroverzicht activiteiten 2020".
- Blz. 08	Steve Barbé "Veiling" Januari-activiteit 2020.
- Blz. 09 – 12	Norbert Hostyn "Hedendaagse beeldende kunstenaars in Oostende".
- Blz. 14	Koen Verwaerde "Vereniging West-Vlaamse schrijvers – JAARBOEK MMXIX –"
- Blz. 15 – 19	Luc François "Analyse van het hotelwezen in Oostende".
- Blz. 20	Koen Verwaerde "Kiekje uit vervlogen tijden".
- Blz. 21	Rubriek - Stel je vraag – door Bart Pittoors .
- Blz. 23 – 27	Fernand Vyvey "Het Sint-Vincentiusgenootschap in het college van Oostende".

VERKOOP HUIZEN & APPARTEMENTEN

Immobiliën

® MYRIAM VYVEY

ALFONS PIETERSLAAN 47

8400 OOSTENDE

T 059 70 37 64

M 0475 51 80 62

WWW.VYVA.BE * INFO@VYVA.BE

Foto : Ali Baba en de 40 Rovers. 1957

Ontvangst op het dienstdoend stadhuis (Gerechtshof, Canadaplein) naar aanleiding van de overhandiging van de nieuwe vlag. We herkennen o.a., burgemeester Adolf Van Glabbeke en schepen Maurice Quaghebeur sr. Rechts, de vlag met vlagtop van "Ali Baba en de 40 Rovers", en links, de vlag van de "Ostendia Schotten".

Gesticht naar aanleiding van de gelijknamige film met Maria Montez, Jon Hall, Turhan Bey... uit 1944. Hier in "Ciné Palace" van 01-07/11/1946.

In café "De Kleine Post" op de hoek van de Steenbakkers- en de Karel Van de Woestijnestraat. Onder impuls van Camiel De Keersgieter en café-uitbater Oscar Van Massenhove waar ook een spaarmaatschappij was gevestigd. Ook Albert Lingier (Bertino) was nauw betrokken bij de stichting en de werking van de groep. Hij kreeg de rol van Ali Baba en zorgde voor het clublied. Hij was ondervoorzitter en feestleider. Op het eind van de jaren vijftig verlaat hij de groep.

Zij traden ook op buiten onze stadsgrenzen, maar door het tanend succes werd de groep ontbonden na de carnavalstoet van 1962.

Foto : Luc Chatlen (collectie "De Plate"), inventarisnummer : 2019/1948.

Verdere literatuur : Albert Lingier : studie over een Oostends volksfiguur / An Decorte. KUL, 1988. 4 dl. Bibliotheek Kris Lambert : Fonds Ostendiana D 241 1 I-IV.

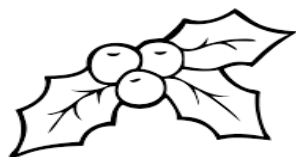

2020

In de ochtend vroeg van 't nieuw jaar
Moment om over de schouder te kijken
Naar het voorbije jaar die we met een andere lijn
Voorgeed wegschrijven
Om vol blijdschap met een nieuwe lei
2020 binnen te glijden
Waarop staat, aan al onze leden

Een gelukkig nieuwjaar

Koenraad Verwaerde

PRIVACYVERKLARING

De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate (verder De Plate) hecht veel belang aan het respect voor uw persoonlijke levensfeer en aan de bescherming van uw persoonsgegevens. In deze privacyverklaring willen we duidelijke informatie geven over de persoonsgegevens die we verzamelen en over de manier waarop wij daarmee omgaan. Wij doen er alles aan om uw privacy te waarborgen en gaat daarom zorgvuldig om met persoonsgegevens. De Plate houdt zich in alle gevallen aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevens bescherming.

WAT IS ONZE GEDRAGSCODE

Dit brengt met zich mee dat wij in ieder geval:

- *Uw persoonsgegevens verwerken in overeenstemming met het doel waardoor ze zijn verstrekt. Dit doel en de persoonsgegevens zijn beschreven in onze privacyverklaring.*
- *De verwerking van uw persoonsgegevens beperken zich tot het strikte minimum aan gegevens dat nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.*
- *Vragen naar uw uitdrukkelijke toestemming als dit nodig blijkt voor de verwerking van uw persoonsgegevens.*
- *Passende organisatorische en technische maatregelen hebben genomen om de beveiliging van uw persoonsgegevens te waarborgen.*
- *Geen persoonsgegevens doorgeven aan andere partijen.*
- *Op de hoogte zijn van uw rechten omtrent uw persoonsgegevens, u hierop willen wijzen en deze willen respecteren.*

WAAROM VERWERKEN WIJ UW PERSOONSgegevens?

Uw persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van de volgende activiteiten:

- *Voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de wet betreffende de vzw's (verenigingen), waaronder het bijhouden van een ledenregister;*
- *De leden de statutair en wettelijk voorgeschreven briefwisseling toesturen;*
- *Hen informeren over de actualiteiten;*
- *Hen de periodieke publicaties die verbonden zijn met hun lidmaatschap toesturen.*

WELKE GEGEVENS HOUDEN WIJ BIJ EN HOE LANG?

- *Identiteitsgegevens: naam, voornaam;*
- *Woonplaatsgegevens: Straatnaam, huisnummer, postcodenummer en plaatsnaam;*
- *Contactgegevens: telefoon / gsm-nummer en E-mailadres;*

Deze gegevens worden bewaard tot de schrapping als lid.

WAT ZIJN DE RECHTEN VAN DE LEDEN EN HOE ONS CONTACTEREN?

Elk lid mag inzake vragen van zijn persoonlijke gegevens, mag vragen deze te verbeteren of te wissen, mag een beperking in de verwerking ervan opleggen, of bezwaar maken tegen de verwerking ervan.

Als vereniging De Plate zijn wij verantwoordelijk voor de verwerking van uw persoonsgegevens. Indien u na het doornemen van onze privacyverklaring vragen heeft of contact met ons wenst op te nemen, kan u dit via onderstaande contactgegevens:

Heemkring De Plate
Langestraat 69, 8400 Oostende

of

Plate.oostende@telenet.be

TOELATING BETREFFENDE HET GEBRUIK VAN PERSOONSGEGEVENS

HET VRJWILLIG LIDMAATSCHAP VAN ONZE VERENIGING DE PLATE BEHOUDT DE TOELATING OM UW PERSOONSGEGEVENS OP TE SLAAN EN TE VERWERKEN CONFORM DE VOORWAARDEN IN DE PRIVACYVERKLARING HIERBOVEN EN IN DE GEEST DIE AAN DE BASIS LIGT VAN DE WERKING VAN DE PLATE

WIJ VRAGEN AAN ONZE LEDEN BIJ NIET AKKOORD DIT ONS UITDRUKKELIJK MEDE TE DELEN VIA ONDERHAVIGE CONTACTADRESSEN.

JAAROVERZICHT ACTIVITEITEN 2020

VOORDRACHTEN

1. DONDERDAG 30 JANUARI OM 20 UUR

Jaarlijkse veiling voorbehouden aan de leden
Voorgezeten door de heer Steve Barbé, bestuurslid

2. DONDERDAG 27 FEBRUARI OM 20 UUR

DE GESCHIEDENIS VAN DE SINT PIETERSKERK door Luc Glorieux

3. DONDERDAG 26 MAART OM 20 UUR

JO MAES EN OOSTENDE
het veelzijdig werk van een interieurarchitect, ontwerper en beeldend kunstenaar
door Dirk Beirens

4. DONDERDAG 30 APRIL OM 20 UUR

HET LEVEN VAN EEN SOLDAAT TIJDENS DE SLAG VAN WATERLOO door Staf Lambrecht

5. DONDERDAG 28 MEI OM 20 UUR

DRIE OOSTENDSE SCHEEPSRAMPEN door Roland Desnerck

6. DONDERDAG 24 SEPTEMBER OM 20 UUR

OOSTENDE ROCK AND ROLL
de geschiedenis van de Oostendse muziek scène door Frank Vermang

7. DONDERDAG 29 OKTOBER OM 20 UUR

ZOÖLOOG EN PALEONTOLOOG PIERRE JOSEPH VANBENEDEN
oprichter te Oostende van het eerste laboratorium ter wereld voor mariene biologie
door Doris Klausing

8. DONDERDAG 26 NOVEMBER OM 20 UUR

OVER VADERS, VISSERS EN AANVERWANTE ZIELEN
Film en muziek met Marc De Maeseneer en Yanniek Dumarey (KOEST)

JAAROVERZICHT ACTIVITEITEN 2020

9. DONDERDAG 17 DECEMBER

OM 20 UUR

“IN DE KAPUCIJNENKERK”
OVER VADERS, VISSERS EN AANVERWANTE ZIELEN
Film en muziek met Marc De Maeseneer en Yanniek Dumarey (KOEST)

TENTOONSTELLINGEN

Juli – augustus: GROEPSTENTOONSTELLING O’ZEE en MERCATOR

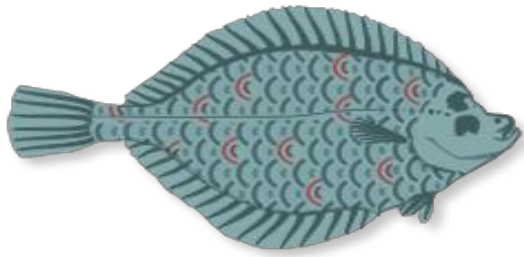
Augustus – september 200 JAAR KUNSTACADEMIE AAN ZEE

Oktober – mei 2021 M IN M (MUSEUM IN MUSEUM)

De datums van de bezoeken, het gezamenlijke middagmaal en de dagreis zullen ten gepaste tijd in het tijdschrift aangekondigd worden.

Valère Prinzie

HEEMKRING DE PLATE

- LIDGELD 2020 -

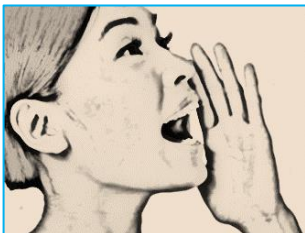
De lidmaatschapsbijdrage bij de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring 'De Plate' blijft ook dit jaar op € 25!

Gelieve de lidmaatschapsbijdrage uiterlijk te storten vóór 01 maart 2020! Bijdrage na 01 maart wordt beschouwd als lidmaatschap 2021. Derhalve worden de tijdschriften van 2020 niet meer nagestuurd!

*Nadia Stubbe,
Voorzitter*

*Adriën Barbé
Secretaris*

*Fernand Mus,
Penningmeester*

OPROEP

De Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate" nodigt zijn leden alsook derden uit om via ons tijdschrift een eigen redactioneel stuk te publiceren.

Het redactioneel artikel moet aan volgende criteria voor publicatie voldoen:

- *Belangrijk om weten is dat u hierbij niet alleen staat, er is een redactie die u helpt op vertrouwelijke basis (zie koenraad.verwaerde@telenet.be).*
- *Het stuk is op waarheid gecontroleerd; de tekst is helder, inzichtelijk, redactioneel goed leesbaar (zie helpende hand) en belangrijk: er is een bronvermelding. Het is een word-document, lettertype en tekengrootte: Arial / 11. De redactie behoudt zich het recht de lay-out van ingediende artikels te wijzigen.*
- *Inhoudelijk gaat de tekst over kennis en onderzoek naar de Oostendse leefomgeving, de tekst weerspiegelt een perfect huwelijk tussen voorbije tijd en recent vandaag. Folkloristische geschiedenis, biografie en genealogie, sociale geografie, dialect, etc. zijn o.a. onderwerpen die kunnen aangesneden worden. Belangrijk is wel dat de ingediende stukken niet eerder zijn gepubliceerd. Teksten die het fatsoen en de maatschappelijke gedragscode overschrijden worden geweerd.*
- *We raden de auteurs aan om het onderwerp in zijn juiste context te plaatsen en om de samenhang van het geheel te verbeteren gebruik te maken van foto's, plattengronden, etc.*
- *De toegestuurde teksten worden door een redactie gelezen en beoordeeld, waardoor een eventuele bijsturing van inhoud voor de hand ligt.*

DE JAARLIJKSE VEILING

De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE nodigt zijn leden uit tot de jaarlijkse veiling die doorgaat op donderdag 30 januari 2020 om 19.00 uur in het Stadsmuseum Langestraat 69 8400 Oostende

De veiling is voorbehouden aan individuele leden. Derhalve zullen dezen en kandidaat-leden zich in regel kunnen stellen met het lidmaatschapsbijdrage 2020 voordat de veiling van start gaat. De schikkingen betreffende deze veiling werden in het tijdschrift van december gepubliceerd, waaronder:

De aanbieder moet een goed leesbare lijst (liefst getypte) voorleggen met volgende gegevens:

- *Voor boeken: titel, auteur, uitgever, datum (= origineel of herdruk).*
- *Bij andere stukken: of het een origineel betreft.*

De lijst moet samen met de te veilen stukken binnengebracht worden in het stadsmuseum op zaterdag 11 en 18 januari, van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 17.00 uur. De stukken zullen bij het aanvaarden gecontroleerd worden op hun toestand waarin deze zich bevinden. Alle documenten voor de veiling, afgegeven aan de balie of op de avond van de veiling, worden NIET aanvaard!

Op zondag 26 januari, tussen 10.00 uur en 12.00 uur zijn de items te bezichtigen in het Stadsmuseum. Voor degene die niet op de kijkdag aanwezig kunnen zijn zal de lijst met items zoals gewoonlijk terug te vinden zijn op onze website (www.deplate.be).

Op de avond van de veiling zal de lijst met het aanbod te koop aangeboden worden.

*De veiling wordt voorafgegaan door een welkomstwoord van mevrouw Nadia Stubbe, voorzitter en voorgezeten door de heer **Steve Barbé**, bestuurslid.*

HEDENDAAGSE BEELDENE KUNSTENAARS IN OOSTENDE

door **Norbert HOSTYN**

433. **VAN THOURNHOUT Luc**

Jadotstad (Belgisch Congo), 1949 - Oostende, 2017

Amateurkunstschilder

Deelname aan de 5de Biënnale voor amateurschilders TEVEO te Oostende, Feest- en Kultuurpaleis 1985 met : "Verlichting", "Verhouding" en "Vernieuwing";

Was beroepshalve postbode; woonde Kaaistraat 31b

434. **VANTHUYNE Stefan**

Fotograaf, eerste decennia 21ste eeuw; gekend van reeksen als "The Hill that wasn't" en "City by the Sea"

Digitale bronnen en literatuur: www.stefanvanthuyne.be

435. **VAN THUYNEN Raf**

Oostende, 1975 - Brugge, 1996

Beeldend kunstenaar

Leerling van het Sint-Lucasinstituut in Gent.

436. **VAN TONGERLOO Ingeborg**

Amateurkunstschilderes

Deelname 7de Biënnale voor amateurschilders te Oostende 1989 (Org. Tevewest-Ebes) met : "Surrealistisch stilleven 'Toen' ", "Pa" (snelschets in houtskool) en "Landschap" (aquarel)

Woonde in 1989: Van Iseghemlaan 19

437. **VAN TOURNHOUT Frank**

Kunstschilder-graficus-beeldhouwer

Oostende, 1950

Studies aan de Kon. Academie in Brussel; leraar aan de "Academie Royale des Beaux-Arts de Bruxelles" vanaf 1976; abstraherende landschapschilderijen; constructivistische, meerkleurige sculpturen.

Literatuur: Lecture du paysage. Peyresq 96-98 (tentoonstellingscat.), Brussel, 1998.

438. **VAN TOURNHOUT Maurice**

Oostende, 1888 - ??

amateurkunstschilder;

schilderde een "Halfvastenstoet op het Wapenplein"

lid van de Kon. Kunstkring Oostende; woonde Frère Orbanstraat 49

Tentoonstellingen:

-1958, Kon. Gaanderijen, Groepssalon Kon. Kunstkring Oostende ("Danszaal 't Keuntje", "Oostendse markt", "Venetië", "Oostends feest" en "Oostends dok")

439. **VAN TROOST Redgie**

Oostende, 1943

Groeide op op de wijk Sint-Jan en zat als kind al voortdurend te tekenen. Was etalagist, publiciteitsschilder en inlijster in hoofdberoep; opleiding aan de Stedelijke Kunstacademie in Oostende bij Gustaaf Sorel, Raoul Servais en René Vandenberghe in de jaren '50; opleiding publiciteitsschilderen aan het Stedelijk Technisch Instituut (publiciteit allerhande, decors, verkiezingspropaganda, calicots voor cinema's...);

kunstschilder en tekenaar; portretten, landschappen, stadsgezichten en marines;

deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis); deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2018 en 2019; jaarlijks deelname aan "Oostende voor anker" (kunstenaarsdorp; sedert ca. 2012).

"Stadsfiguur 2019"

Had atelier Oud Vliegveld 12 (>1994<); woont Graaf de Smet de Naeyerlaan 3; atelier Fortuinstr 12.

Tentoonstellingen:

- 1961, Oostende, Toulouse-Lautrec
- 1971, Oostende, The Clipper
- 1972, Oostende, The Clipper
- 1975, Oostende, Europacentrum (toenmalige ruimte "Europanorama")
- 1980, Oostende (Zandvoorde), E. Gevaertschool (groepstentoonstelling)
- 1981, Oostende, tearoom Ten Duytsche
- 1983, Oostende, Galerie De Peperbusse
- 2012, Oostende, Immo Vyva
- 2014, Oostende, Molen van Stene
- 2015, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen ("Profumo di Mare")
- 2016, Oostende, Molen van Stene
- 2017, Oostende, Economisch huis (nav. Hazegrasfeesten)
- 2017, Oostende, Molen van Stene
- 2018, Oostende, Molen van Stene
- 2019, Oostende, Molen van Stene

Literatuur:

Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars, 7, Brugge, 1998.

De Zeewacht, juni 2011

D. Van Loo, Kind van de kust. Redgie Van Troost, Oostende, 2011.

De Zeewacht, 8 juni 2018

Iconografie:

Foto's verzameling De Plate 2012/2869

Tal van foto's in geciteerd boek van Van Loo

Redgie Van Troost tijdens

"Oostende voor Anker 2018"

(Eigen foto)

440. VAN TUERENHOUT Jef

Kunstschilder-graficus-juwelenontwerper;
Mechelen, 1926-Wenduine, 2006

Leerling aan de Sint-Lukasacademie in Brussel (1941-1945); woonde vanaf 1952 in Antwerpen en vanaf 1954 in Oostende; Zijn meest iconische werken behandelden voornamelijk het thema van de vrouw dat hij decoratief en symboolgeladen bracht, met tegelijk een surrealistische, sterk erotisch getinte invalshoek. Vroege werken uit zijn Oostendse tijd zijn getekend "J. Van Gent" (baadsters, havengezichten...); had lange tijd zijn woonst en atelier op de Albert I-Promenade 83; woonde later in een voormalig kloostergebouw langs de Ringlaan in Wenduine.

-realiseerde samen met Willy Bosschem en Maurice Boel een muurschildering in het Feest- en Kultuurpaleis (zaaltje dat dienst deed als foyer voor de toneelzaal; verdwenen)

-realiseerde de decoratie van restaurant "La Sirène" (Visserskaai) met zeemeermin-achtige figuren

-hij werd sterk gepromoot door de Galerie Pieters uit Knokke.

-realiseerde de affiche voor de Memorial Van Damme 2003.

Tentoonstellingen (selectie):

-1955, Oostende, Casino-Kursaal ("Ensor, Permeke, Spilliaert en de Oostendse schilderkunst")

-1967, Oostende, Atelier

-1974, Oostende, Casino-Kursaal

-1977, Oostendse Compagnie (Kon. Villa), (deelname "Vakantie van een tentoonstelling")

-1978, Oostende, Galerie Maeyaert

-deelname aan kunstproject van de firma Mutoh "Art meets inkjet" in Galerie Box 38 (2004); deelname aan project "Met kunst aan tafel" (Oostende, 2004-2005); deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis); deelname aan tal van groepssalons in Oostende.

-zeer ruim tentoonstellingspalmares buiten Oostende.

Verzamelingen:

-Verz. Belgische Staat

-Brussel, Prentenkabinet

-Mechelen, Sted. Museum

-Verz. Stad Blankenberge

-Oostende, Mu.ZEE (Ex Verz. M.S.K.O)

-Philadelphia, Quaker Storage C°

Literatuur:

Jef Van Tuerehout (tentoonstellingscatalogus), Mechelen (Kultureel Centrum), 1986.

H.T. Flemming en W. Enzinck, Jef Van Tuerehout, Lahnstein, 1990.

Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars I, Brugge, 1992.

Engelen – Marx, Beeldhouwkunst in België vanaf 1830, 3 dln., Brussel, 2002.

Digitale bronnen en literatuur:

Lemma op Art-O-Pedia 20e eeuw

Lemma op de Nederlandstalige Wikipedia

Filmografie:

M. Ghens, Jef Van Tuerehout, 1976 (13').

Film door Roger Claeys

Iconografie:

SAOBB (nu BBKE) : L00251, M005058

Jef Van Tuerehout hield een tijdlang een welpje in huis.

Foto Roger Degryse (ca. 1968) (Beeldbank Kustergoed M005058)

Fragment van de muurschildering in het foyer van de toneelzaal in het Feest- en Kulturpaleis.

Een gezamenlijke realisatie van Jef Van Tuerenhout (het gedeelte links), Maurice Boel en Willy Bosschem. Verdwenen tijdens de sloop van het pand in 2005.

(Beeldbank Kustergoed L00251) (Deze muurschildering is ook te zien op Beeldbank Kustergoed M013329, foto genomen tijdens de sloop van het Feest- en Kulturpaleis in 2005)

441. **VANTYGHEN Martha**

Bredene, 1922 – Oostende, 2008

Dilettant kunstschilderes; schilderijen in naïeve stijl; vaak marines of Oostendse gezichten die meestal geïnspireerd zijn op olieverfwerken van oudere kunstenaars of op oude prenten.

Hield samen met haar man, Maurice Declerck, een kunsthandel open in de Ooststraat 44. Woonde Euph. Beernaertstraat, 128, later Ooststraat 44.

Literatuur:

F. Dufait, In en om het kerkje van Ensor, Brugge, 1998, p. 103

Iconografie:

SAOBB (nu BBKE) : M018056; FT/C6323

442. **VAN VLAANDEREN Karel**

Pseud. van Prins Karel, Graaf van Vlaanderen

Brussel, 1903 – Oostende, 1982

landschappen, figuren, portretten; woonde en werkte de laatste decennia van zijn leven eerder teruggetrokken in het Kon. Domein in Raversijde, dat sedert 1992 een Memoriaal Prins Karel is geworden.

Tentoonstellingen:

-1976, Oostende, Galerie Memlinc

-2009, Oostende, Domein Prins Karel (posth. retrospectieve)

Verzamelingen :

-Oostende, Memoriaal Prins Karel

-Oostende, Mu.ZEE (ex-Museum voor Schone Kunsten)

Literatuur:

L. De Lentdecker, Prins Karel, Brussel, 1987.

Lexicon van Westvlaamse beeldende Kunstenaars, I, Brugge, 1992.

L.-G. Bricmont-Barre, Le Prince Charles m'a dit..., Québec (Le Chardon Bleu), 1993.

S. Debaeke, Het Koningshuis aan de Belgische kust, Brugge (De Klaproos), 2006.

R. Emmery, Prins Karel : leven in de schaduw van Leopold III, Antwerpen (Manteau), 2007.

A. Deseyne, Retrospectieve Karel van Vlaanderen, s.l., 2009.

(vervolgt)

*Thuisverpleging
Jill*

Lauwereins Jill

0495 506886

Alle mutualiteiten

Purus Garnalen

Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld

Garnaalkroketteren | Belgische hangcultuurmosselen uit volle zee

Dagelijkse aanvoer van verse vis

Breviscp bvba

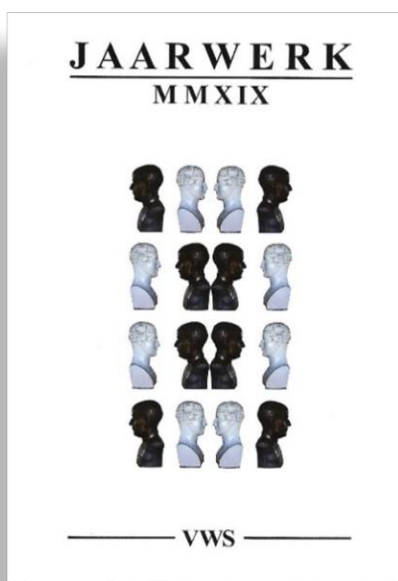
Vismijnlaan 19-21 Oostende

Bestellingen: Monique 059/27.67.01

Logo for Brevisco, featuring a central illustration of a fishing boat. To the left is a logo for 'Reubens en Melvin Debruyne' with a circular emblem containing the Belgian flag and the text 'BELGICA' and 'MOSEL • MOULE'. To the right is a logo for 'Purus' with a red circular emblem containing a shrimp and the text 'Oostende - Nieuwpoort - Zeebrugge' and 'Vlaamse Grijze Garnaal'. The word 'BREVISCO' is written in large, stylized red letters at the bottom. The entire logo is set against a blue background with white arrows pointing left and right at the top.

VERENIGING VAN WEST-VLAAMSE SCHRIJVERS

door **Koen Verwaerde**

De 'Vereniging van West-Vlaamse schrijvers' schrijft ijverig verder aan de Bibliotheek van de West-Vlaamse letteren. Ook in het vijfde jaarboek is er aandacht voor de literaire actualiteit in onze kustprovincie:

Jaarwerk MMXIX van de Vereniging voor West-Vlaamse Schrijvers

In het laatste Jaarwerk van de VWS staan bijdragen over West-Vlaamse dichters (Sylvie Marie, Joris Denoo, Luc Deleu), een tekst van Wouter Deprez naar aanleiding van de boekvoorstelling 'De Bourgondiërs' van Bart Van Loo en andere teksten i.v.m. literatuur in West-Vlaanderen. In dit nummer is er ook nog een bijdrage over de Oostendse 'romancier van de zee' Gaston Duribreux (pp. 123-147) door de G. Duribreux-kenner Stefaan Pennynck, die ook al diverse bijdragen over deze auteur geschreven heeft in ons tijdschrift. Zijn bijdrage in het Jaarwerk MMXIX van VWS is een mooie en interessante aanvulling op deze bijdragen!

Goed om weten: Het boek 'Jaarwerk MMXIX van de Vereniging voor West-Vlaamse Schrijvers' is te bestellen bij het VWS-secretariaat: via email naar janbonneure@skynet.be.

Een voorsmaakje:

Romancier van de zee

In het zog van Gaston Duribreux

Stefaan Pennynck

In Oostende is men van Stene, Mariakerke, 't Westerkwartier, Zandvoorde, Raversijde, van stad ... of van 'de kooie'. Ik ben van 'tegen aan de Kooie', van een zijstraat die op de Visserkaai uitkomt. Vanuit de erker van mijn ouderlijk huis keken we op de vistrap en de 'maalboten' die bij het binnen of buiten varen de ganse breedte van de straat innamen. Droogvis (totjes en schullen) hing op de hoek aan een houten plooirek in de wind te drogen. 's Nachts hoorde ik de baggerschepen aan het werk in de havengeul nabij het 'schuldok', het voormalig gedeelte van de haven voor de vissersschepen, nu een stuk jachthaven. Bij mist klonk de mistklok op het staketsel tot in mijn studeerkamertje, een niet meer gebruikte badkamer aan de achterkant van het ouderlijk huis. Mijn biotoop was het 'klein' strand, het staketsel, de haven, het Mijnplein (door ons 'd'oede Miene' genoemd) en 't Zwienemarktje' (het Vissersplein). Waarom ik je dit vertel? Misschien omdat mijn passie voor het werk van Gaston Duribreux deels in dit verleden verankerd ligt. Maar laten we het verhaal Gaston Duribreux van naderbij bekijken. Dan valt de puzzel naderhand wel samen.

Hôtel du Parc / Park Hotel

Gaston Duribreux was van Mariakerke. Hij is geboren in Oostende op 28 mei 1903 en overleed er op 27 mei 1986.....

ANALYSE VAN HET HOTELWEZEN IN OOSTENDE: EEN HEEL VOORZICHTIGE VINGEROEFENING

door **Luc François**.

In enkele vroegere bijdragen in het tijdschrift *De Plate*¹ ondernam ik een aantal pogingen om de bevolking van Oostende – bij gebrek aan bevolkingsregisters voor o.a. de periode van de Belle Époque - te reconstrueren. Deze bijdragen vormen – samen met wat hier volgt – een onderdeel van een groter onderzoek dat ik wil uitvoeren en dat een flink aantal vragen omspant. Kijken we naar de cijfers van de totale bevolking in deze periode dan zien we dat de groei in Oostende lang niet alleen kan worden verklaard door de demografische aanwas. De cijfers uit het jaarverslag van de stad² laten toe de reële demografische groei te plaatsen tegenover de totale bevolkingstoename. Daaruit blijkt dat er elk jaar ‘nieuwe Oostendenaars’ bijkwamen door immigratie. Deze stroom kwam uit het buitenland, maar evenzeer uit het binnenland. Dit fenomeen roept vele vragen op, die pas door geduldig onderzoek kunnen worden beantwoord. Deze vragen hebben betrekking op de afkomst van deze nieuwkomers, op hun beroep, over hun intentie om al dan niet lang in Oostende te blijven, ... Ze hebben ook betrekking op het al dan niet eerbare karakter van hun komst naar Oostende. Best gekend in de Oostendse historiografie waren natuurlijk de klassieke toeristen die voor kortere of langere tijd naar Oostende afzakten. Maar zij waren lang niet de enigen! De stad trok een heel divers publiek aan: er moest worden gebouwd (openbare gebouwen, huizen, infrastructuur, ...); de vervoerssector boemde (vervoer per trein, per schip); de openbare diensten kenden een gevoelige expansie (zeewezen, spoorwegen, onderwijs, stedelijke diensten, ...). Velen zochten dus een betere toekomst in een stad als Oostende³. In die stroom bevonden zich ook personen die ‘op de vlucht’ waren voor justitie in eigen land, die zich probeerden te onttrekken aan de toen geldende wetten van immigratie en asielrecht, ... eenmaal opgespoord werden ze vaak het land uitgewezen.⁴

De deelvraag: “*waar vestigden die nieuwkomers zich in Oostende*”, kan ten dele worden beantwoord door nader in te zoomen op het hotelwezen. We moeten goed beseffen dat we daardoor maar een beperkt deel van de nieuwkomers in het vizier krijgen, echter het volledige plaatje kan maar stapsgewijze worden ingekleurd.

---

¹ François, Luc. ‘Militieregisters als bron voor de demografische studie van Oostende. Een eerste verkenning’. *De Plate*, XLVII, 2018, 11, pp 250-258 ; François, Luc. ‘Belle Époque annuaires : onbetrouwbaar of toch nuttig ? ». *De Plate*, XVII, 2018, 12, pp 265-273.

² *Rapport sur l’administration et la situation des affaires de la ville d’Ostende, raadpleegbaar op <https://archieef.oostende.be/archief>. Deze verslagen bevatten onder andere het aantal geboorten en overlijdens (opgesplitst volgens geslacht) en het aantal personen dat zich in de stad vestigde en het aantal personen dat de stad verliet (opgesplitst volgens geslacht).*

³ *Minstens even interessant zou het onderzoek zijn naar de vele honderden die de stad jaarlijks (weer) verlieten!*

⁴ Moltzen, Siebren. *De ‘ongewenste’ vreemdelingen in beeld. Een eerste verkenning van het Belgische uitwijzingsbeleid vanuit de haven van Oostende naar Engeland (1860-1913)*. Gent, UGent (masterproef), 2017-2018, 92 p.

Om over dit punt wat duidelijkheid te krijgen, bouw ik aan een inventaris van “alle” logementen (hotels, logies, vakantiewoningen, jeugdverblijfcentra, ...) die er in Oostende zijn of geweest zijn in de jaren 1800-2019. Het is evident dat dit een ‘work in progress’ is dat staat of valt met de beschikbare informatie⁵.

Een heel voorlopig resultaat is dat ik momenteel beschik over gegevens van bijna 1300 ‘plaatsen’ waar niet-Oostendenaars tijdelijk (kort of lang) een onderkomen konden vinden⁶. In die inventaris noteer ik zoveel gegevens als mogelijk. Naam, adres, jaar waarop de gegevens betrekking hebben, eigenaar⁷, bouwjaar, architect, uitbater, aantal kamers, openingsperiodes, gegevens over telefoon, fax, telegramadres, telex, email, website, wifi, warm en koud water, verwarming, aanwezigheid van liften, zwembad, bar, restaurant, parking, garage, badkamer(s), vergaderzalen, fitness, sauna, solarium, foto van interieur en exterieur, terras, afstand ten opzichte van strand, casino, winkelcentrum, uitgaansbuurt, ... Heel belangrijk is ook de informatie over de prijzen: buiten en tijdens het hoogseizoen; enkel kamer (al dan niet met ontbijt), halfpension of volpension; prijs van afzonderlijk ontbijt, lunch en diner. Kortom alles wat eventueel bruikbaar zou kunnen zijn voor een lange-termijn-analyse. Het is evident dat de beschikbare gegevens per logement sterk afhankelijk zijn van het jaar waarover de informatie handelt en ook van de volledigheid van de bron.

Het is in de gegeven omstandigheden uiteraard onmogelijk om in te schatten welke graad van volledigheid ik tot nu toe heb bereikt. Een interessante aanvulling is zeker nog de met benedictijner geduld te analyseren: ‘*Listes des Etrangers*’ die in diverse Oostendse kranten werden opgenomen in de (ruime) zomermaanden⁸.

Ik voerde – voor twee dagen in 1902 - een heel lichte en kleine controletoes uit op mijn bestand, dat voor dat jaar is opgesteld aan de hand van de annuaire van Stracké. Ik vergeleek de ‘*Listes des Etrangers*’, opgenomen in ‘*La Saison d’Ostende*’ van 8 en 15 juni 1902 met mijn bestand. Hoe beperkt die controle ook is, ze toont meteen aan dat mijn inventaris heel zeker nog onafgewerkt is. Op die twee dagen staan er 1068 personen vermeld. 804 daarvan (75 %) verbleven in een hotel of pension, waarvan ik gegevens heb in mijn bestand. 264 personen (25 %) verbleven op andere adressen (meestal privé, maar ook in een aantal hotels). Uitgedrukt in adressen zien we dat de groep van 804 in 30 verschillende hotels verbleven (gemiddeld 27 personen per hotel); de groep van 264 verbleef op 61 adressen (4 personen per adres). Door heel even mijn bestand naast de ‘*Listes de Etrangers*’ te leggen, heb ik dus al meteen 61 nieuwe ‘verblijfplaatsen’!

Hoewel mijn inventaris dus maar een aanzet lijkt te zijn van het totale overzicht van ‘*verblijfplaatsen*’, wil ik hier toch een aantal voorlopige indrukken weergeven. Het is duidelijk dat wat volgt met veel voorbehoud moet gelezen worden, maar door er nu toch al mee naar buiten te komen, hoop ik bijkomende informatie te kunnen verkrijgen (zie voetnoot 4).

Aantal adressen en kamers

Mijn informatie over het aantal kamers per hotel is nog te beperkt om hier veel over te zeggen. De enige zinnige vergelijking die ik tot nu kan maken is een vergelijking tussen de jaren 1938 en 1948. In 1938 kon de toerist op 142 adressen terecht (althans voor zover ik nu kan tellen op basis van mijn voorlopige inventaris), die goed waren voor 5706 kamers. In de eerste naoorlogse jaren, meer bepaald in 1948, waren er 149 adressen beschikbaar, goed voor 3781 kamers. De oorlog had dus duidelijk ook in het hotelaanbod toegeslagen en vooral dan bij de grotere hotels. De gemiddelde capaciteit (alle vormen van logies dooreen geteld) was immers gedaald van 40 kamers per adres in 1938 naar 25 kamers per adres in 1948.

---

⁵ Wie informatie (brochures, advertenties, jaarlijkse overzichten, ...) over één of meerdere hotels in bezit heeft, wil ik vragen met mij contact op te nemen (Luc.Francois@UGent.be). Ik zou graag dankbaar gebruik maken van die informatie om mijn bestand te vervolledigen.

⁶ Naast gegevens in literatuur en gedrukte bronnen, kon ik tot heden gebruik maken van de informatie die ik ter inzage kreeg van Dirk Beirens, Patrick Bryon, Roger Depovere, Daniël Deschacht, Henri Hermant, Erwin Mahieu en Ivan Van Hyfte. Daarvoor heel veel dank.

⁷ De erg voorlopige lijst van enkele honderden eigenaars/uitbaters heb ik gedeponeerd in FV Oostende, waar die kan worden geconsulteerd.

⁸ Raadpleegbaar in de Gescande Oostendse Documenten (G.O.D.) via website van de Oostendse stadsbibliotheek.

Naamgeving

De taal van de naam van het hotel kan wijzen op het beoogde cliënteel. 537 hotels hebben een Franstalige naam (62,1 %); 222 een Engelstalige naam (25,7 %) en 105 een Nederlandstalige naam (12,2 %). De rest is verdeeld over kleinere groepjes (vb. 6 Italiaanse) of zijn niet gekend of hebben een naam die niet in een of andere taalgroep is onder te brengen.

Een hele reeks hotels hebben een naam die duidelijk aan een land kan worden gelinkt. Daarvan zijn er 145 die verwijzen naar (een deel van) Groot-Brittannië (42,8 %); 117 naar België (34,5 %); 60 naar Frankrijk (17,7 %) en 17 naar Duitsland (5 %). De overige zijn verdeeld over kleinere groepjes (vb. 8 Italië) of hebben een naam die geen geografische verwijzing inhoudt.

De namen van de hotels verwijzen ook vaak naar een expliciet thema. Ik geef deze hierna in tabelvorm:

Thema	Nominaal aantal	Percentage
Persoonsnaam (familienaam + voornamen)	289	27,7
Geografische verwijzing	288	27,6
Toerisme	125	12
Koninklijk	104	10
Lokaal	104	10
Dier	26	2,5
Kunst(-enaar)	25	2,4
Mythologie	22	2,1
Religie	20	2
Ideologie	16	1,5
Beroep	13	1,2
Militair	11	1
Totaal	1043	100

Prijzen

1937-1948

Ik beschik pas vanaf het interbellum over voldoende reeksen gegevens over de prijzen in hotels om daar iets zinnigs over te kunnen zeggen. Ik vergelijk hier dus alleen de prijzen van 1937 met die van 1948. Het is interessant beide jaren naast elkaar te leggen. Elke oorlog – en zeker een oorlog op een dergelijk grote schaal als de tweede wereldoorlog – veroorzaakt immers een gevoelige inflatie⁹.

In 1937 variëren de minimumprijzen voor een kamer in vol pension in het seizoen van 20 tot 250 frank per dag per persoon (spanning: 12,5), afhankelijk van het geboden comfort en de ligging. In 1948 zijn deze prijzen geëvolueerd van 90 tot 320 frank per dag (spanning: 3,5). De gemiddelde minimumprijs per dag is geëvolueerd van 49,6 frank naar 146,7 frank per dag. De nominale prijsstijging kent dus een factor 2,96. De muntontwaarding van 1938 tot 1948 bedraagt echter (met de index van 1914 gelijk aan 100) een evolutie van 761 naar 2862. Dit betekent dat de inflatie in die tien jaar, op basis van de index van de kleinhandelsprijzen, een globale prijsvermeerdering met een factor 3,7 laat zien. De prijzen van de hotelkamers vlak voor en vlak na de oorlog zijn dus minder sterk gestegen dan de index. Met andere woorden, enerzijds probeert de toeristische sector via prijszetting opnieuw klanten te winnen en anderzijds is het aanbod ten gevolge van de oorlogsomstandigheden nog niet voldoende hersteld om de 'volle pot' te kunnen aanrekenen.

⁹ Er wordt immers veel geïnvesteerd in oorlogsmaterieel dat vrij snel wordt vernietigd (schepen lopen op mijnen; vliegtuigen worden uit de lucht gehaald door afweergeschut, ...). Door het aankopen van dit materieel komt er dus telkens geld in omloop waarvan de tegenwaarde in producten snel uit de omloop verdwijnt. De hoeveelheid geld in omloop wordt dus voortdurend minder waard, wat uitgedrukt wordt in een toenemende inflatie.

1970-1980

Dit decennium werd gekenmerkt door een economische crisis en door een hoge inflatie. In welke mate zien we dit ook terug in de prijszetting voor het Oostendse hotelwezen? In 1970 bedroeg de gemiddelde minimumprijs voor een kamer in volpension voor één persoon 270 frank. In 1980 was dit opgelopen tot 843,8 frank. Een verblijf in een hotel voor één persoon was dus 3,13 keer duurder geworden. De muntontwaarding (opnieuw berekend met de index van 1914 gelijk aan 100) was opgelopen van 4469 in 1970 tot 9094 in 1980. De prijs van de gehele korf van producten die in de index der kleinhandelsprijzen zijn vertegenwoordigd was dus gestegen met een factor 2,03. In dit decennium was de prijsstijging in het hotelwezen dus duidelijk hoger dan voor het geheel van de prijzen in België.

2002-2004

Eenzelfde redenering kan worden gemaakt voor de jaren 2002-2004. In 2002 werden de prijzen voor het eerst in euro uitgedrukt. Op het moment dat de prijzen voor 2002 dienden bekend gemaakt (dus vóór Nieuwjaar 2002), golden nog de prijzen in Belgische frank. Ze werden echter al uitgedrukt in euro. We zien dat de prijzen gewoon omgerekend (gedeeld door 40,3) zijn tot 2 cijfers na de komma. In 2004 echter zijn de bedragen afgerond tot gehele getallen. In 2002 varieert de minimumprijs van een hotelkamer van 17,35 € tot 104,12 € (spanning: 11,6). In 2004 zijn deze waarden respectievelijk 21 tot 177 (spanning: 8,4). De prijzen zijn dus 1,1 maal duurder geworden. De index evolueerde in die twee jaren (met de index van 1914 gelijk aan 100) van 18.102 naar 18.775 (inflatie 1,03 %). De bewering dat de omschakeling van de Belgische frank naar euro tot prijsstijgingen aanleiding heeft gegeven, gaat voor de prijzen van de hotelkamers dus maar uiterst minimaal op.

Comfort

De informatie over het geboden comfort in een hotel is sterk uiteenlopend doorheen de tijd. Een bepaald gegeven wordt vermeld vanaf het ogenblik dat het voor deze of gene verblijfplaats iets uitzonderlijks is en waarmee klanten kunnen worden gelokt. Vanaf het ogenblik dat hetzelfde gegeven gemeengoed is geworden, verdwijnt het uit de jaarlijkse hotellijsten: het is immers zo evident aanwezig dat publiciteit maken ervoor eerder lachwekkend zou overkomen.

Ik overloop hier een aantal van de opvallendste kenmerken.

Vanaf 1868 vermeldden de toonaangevende hotels dat ze voor hun gasten een omnibus voorzien voor het vervoer van het station of de pakketboot naar het hotel en – voor de hotels die niet aan de zeedijk waren gelegen – voor het vervoer van het hotel naar het strand. Na de eerste wereldoorlog wordt dit niet meer vermeld (of raakte het in onbruik door de toename van het aantal taxi's?). Uitzonderingen die het tot in de jaren twintig vermeldden zijn het hotel Continentaal, het Osten Placer Hotel, het hotel Providence-Régina en het hotel des Thermes.

De aanwezigheid van koud en warm stromend water in een hotelkamer wordt vermeld tussen 1902 en 1974. Er is één uitzondering: het Grand Hotel Fontaine vermeldde dit al in 1884. Na 1974 is de beschikbaarheid van koud en warm stromend water blijkbaar evident.

De vermelding van de aanwezigheid van een badkamer is een ander 'opkomend' en 'verdwijnd' fenomeen. Van 1902 tot 1969 vinden we regelmatig de vermelding of er één of meerdere gemeenschappelijke badkamers aanwezig zijn. Voor de toerist van vandaag is het wellicht heel vreemd dat er zo lang maar zo weinig badkamers (en dan nog gemeenschappelijk) waren. De vermelding van kamers die een eigen badkamer hadden vinden we terug – en langzaam groeiend – tussen 1960 en 1979. Het is pas vanaf de jaren '80 dat het fenomeen 'kamer met badkamer' gemeengoed werd. Vroege uitzondering hier is opnieuw het Grand Hôtel Fontaine (dat gemeenschappelijke badkamers had vanaf 1884) en het hôtel de l'Océan en het hôtel du Kursaal et Beau Site die vanaf 1927 kamers met badkamer aanbieden.

De aanwezigheid van centrale verwarming vinden we vermeld tussen 1910 en 1982. Koplopers in 1910 zijn het hôtel de Gand et d'Albion, het hôtel des Thermes en het hotel Majestic Palace. Na 1982 is centrale verwarming een evidentie geworden. Wanneer daarvoor niet vermeld is of er centrale verwarming was, is het niet altijd duidelijk uit te maken of er een andere vorm van verwarming was dan wel helemaal geen. Veel hotels waren immers alleen in het seizoen geopend. Liften worden courant vermeld vanaf 1927. De 'einddatum' van vermelding is moeilijker vast stellen: kleinere hotels kunnen ook geen lift nodig hebben om hun klanten goed te bedienen. Voorlopers zijn

hier het hotel Continental (1880), het Ostend Palace Hotel (1898) en vanaf 1902 het Grand Hôtel Fontaine, het hôtel de l'Océan en het Grand Hôtel Wellington.

Een telefoon op de kamer vinden we vooral vermeld vanaf 1965 tot in 1982. Daarna is een vermelding eerder sporadisch, wat niet betekent dat er nu minder telefoons aanwezig zouden zijn. De vroege vogel hier was het hôtel de l'Ambassadeur dat al in 1936 afficheerde dat de kamers van een telefoon waren voorzien.

De vermelding over de aanwezigheid van een televisie op de kamer (naast af en toe de verwijzing naar een gemeenschappelijke TV-zaal) vinden we vanaf 1969 tot vandaag. In de periode 1976-1984 was er vooral "op aanvraag" een televisie in de kamer.

Of er huisdieren toegelaten zijn, vinden we pas vanaf 1974 terug. In de heel recente jaren neemt deze vermelding sterk af, wat niet impliceert dat deze dieren niet meer welkom zouden zijn.

In ongeveer dezelfde periode (meer bepaald 1976-1982) wordt aangegeven of het hotel toegankelijk is voor personen met een fysieke beperking. In de meer recente jaren vinden we alleen een verwijzing daarnaar wanneer er speciale voorzieningen – zoals volledig aangepaste kamers – aanwezig zijn.

In een aantal hotels kon je vanaf 1976 met credit cards betalen en vanaf 1982 is dit fenomeen zo verspreid dat het niet meer wordt vermeld als aanbevolen gegeven.

Eveneens vanaf 1976 vinden we informatie over een eventuele babysittingsdienst die het hotel aanbiedt. Die vermelding komt steeds minder vaak voor in de recente jaren, maar wordt heel sporadisch vermeld tot in 2015.

Enkele hotels vermelden in hun folders vanaf 2002 tot vandaag of er voorzieningen zijn voor fitness, sauna en – veel minder – solarium is.

Pas vanaf 2013 nemen de hotels de informatie over de aanwezigheid van wifi op. Een uitzondering is hier het hotel Thevenet dat in 2004 verwees naar een internetzaal.

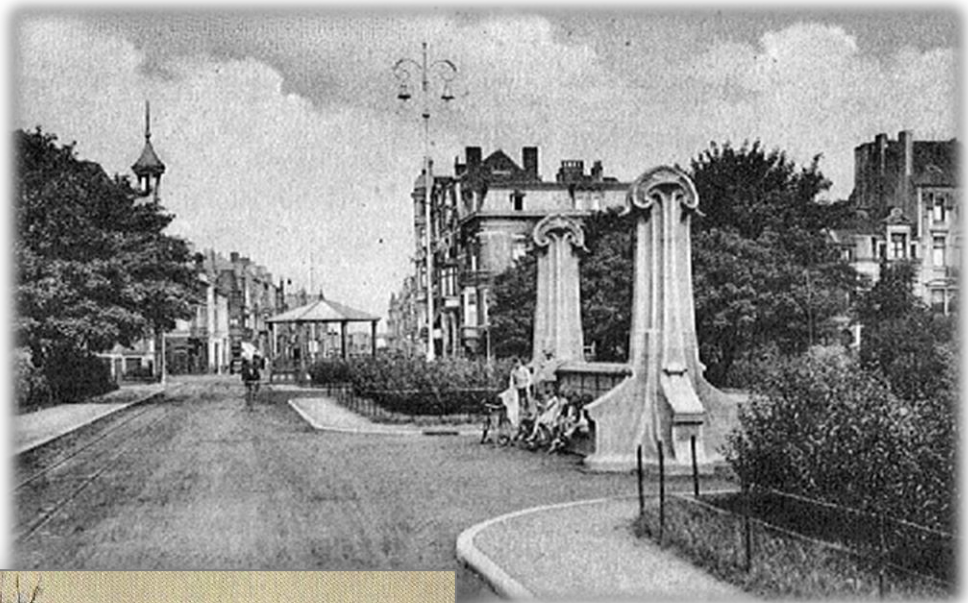
Er zijn tenslotte nog een reeks gegevens die hetzij zo recent zijn, hetzij zo sporadisch voorkomen dat het geen zin heeft er aantallen over weer te geven. Ik denk vb. aan de aanwezigheid van een terras, airco, antiallergische kamers, een zoutgrot, een ijsgrot, ... Het kan ook gaan over de aanwezigheid van diensten: projectiemateriaal, bandopnemers, flapovers, of de mogelijkheid op een tolk beroep te doen.

Besluit

In wat voorafgaat heb ik geprobeerd enkele heel voorlopige conclusies te trekken uit mijn steeds groeiende inventaris van 'logement-mogelijkheden' in Oostende. Zoals gezegd, sta ik open voor alle mogelijke aanvullingen!

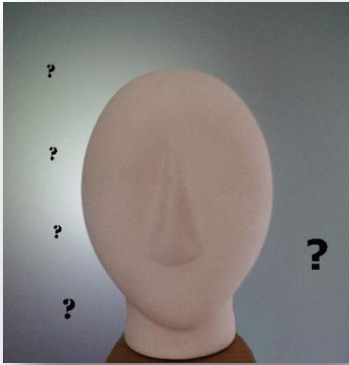

De Stenen Bank van de Belgische architect Paul Hankar (° Frameries 1859 – † Brussel 1901). Hankar die opgroeide in een Henegouwse steenhouwersfamilie was een pionier en sleutelfiguur voor de Belgische art nouveau (samen met Victor Horta). Hankar ontwierp ca. 1898-99 de plannen voor deze monumentale stenen zitbank in opdracht van de steengroeven te Ecausines en Soignies. Ze werd tijdens de Wereldtentoonstelling 1900 te Parijs geëxposeerd in het Palais du Champ-de-Mars, in de sectie XI: Mines et Métallurgie. De namen van al de sponsorende steengroeven waren in de bank gebeiteld. Het is omstreeks 1905 dat de «Stenen Bank» opgesteld werd in de Koninginnelaan: à l' Entrée du Parc Marie Henriette. Onduidelijk wanneer, maar weliswaar vóór 1971 werd de «Stenen Bank» gesloopt om er de zo nodige parkeerruimte te voorzien voor koning auto. De restanten werden ter hoogte van het Westerstaketsel in zee gedumpt als zeewering (=golfbreker). In 2003/2004 werd een replica van de «Stenen Bank» neergezet ongeveer ter hoogte van de oorspronkelijke plaats (zonder de namen van de steengroeven van destijds).

Bronnen: https://nl.wikipedia.org/wiki/Paul_Hankar
<https://www.beeldbankkusterfgoed.be>
Persoonlijk dossier Stedenbouw Oostende

Stel je vraag

De heer Bart Pittoors, lid van de Gitschotelbuurschap (heemkring) uit Borgerhout bij Antwerpen stelt volgende vraag:

Ik ben op zoek naar informatie aangaande een foto uit 1910. Het is een bedrijfsfoto waarop visserslui afgebeeld staan. De persoon links, bovenste rij, is Amatus-Josephus Steenkiste. Amatus was geboren in Oostende op 29 januari 1877 en er overleden op 17 april 1947. Hij was een IJslandvaarder. Buiten het feit dat Amatus op deze foto staat, weten we dat het in een werkcontext is, maar wie zijn de anderen op de foto en om welk bedrijf gaat het hier.

Kan er iemand mij meer vertellen over deze foto: welk bedrijf, wie zijn de mensen op de foto! Met dank, te bereiken op: bart.pittoors@outlook.com

*'t Ostends café serveert
lekkere biertjes
met een zeer
uitgebreid assortiment
Noordzee delicatessen!*

Visserskaai 29-30
Oostende
0489/ 981 331

Gesloten op maandag en dinsdag, behalve tijdens schoolvakanties

Specialiteit:
verse vis!

**... met de lekkerste frietjes
van Oostende**

Gesloten op maandag

Bent u op zoek naar een professionele vertaalster of communicatie professional met een hart voor haar vak?

Passion Kommunikation

Sarah Zollmarsch (zaakvoerdster)
Toekomststraat 37
8450 Bredene
België

Vertalingen NL / FR / DE / EN – Duitse Copywriting & Editing – Communicatie – Webdesign – Project Management

Contact: 0489 788 214 // passionkommunikation@gmail.com

HET SINT-VINCENTIUSGENOOTSCHAP IN HET COLLEGE VAN OOSTENDE

door **Fernand Vyvey**

Sint-Vincentius a Paulo

'Sint-Vincentius a Paulo' werd geboren op 24 april 1581 in Pouy, een Frans dorpje nabij Dax en stierf te Parijs op 27 september 1660. In 1736 werd deze priester heilig verklaard voor zijn inzet voor de armenzorg.

De wijdverbreide Société de St. Vincent-de-Paul, de katholieke vereniging van leken in dienst van alle noodlijdenden, werd naar hem genoemd. De Sint-Vincentiusvereniging werd in 1883 te Parijs gesticht door een student in de rechten: Frédéric Ozanam en vijf bevriende studenten. Ozanam was een Frans literatuur- en cultuurhistoricus die een vernieuwer werd van de katholieke caritas. Op de Wereldjongerendagen van 1997 in Parijs werd Ozanam door paus Johannes-Paulus II zalig verklaard worden.

De Belgische tak van deze internationale vereniging werd in 1842 in Brussel opgericht door de drijvende kracht van Edmond Van Gansbergh. Baron Etienne de Gerlache was van 1845 tot 1871 voorzitter hoofdraad van de Belgische Sint-Vincentiusvereniging.

Vincentius a Paulo is de patroon van de verenigingen voor liefdadigheid en van de ziekenhuizen. In Oost- en West-Vlaanderen is hij ook de patroonheilige van de congregaties van de Zusters van Vincentius.

Stichting van het Sint-Vincentiusgenootschap in het college

Sinds 1851 bestond er een Sint-Vincentiusgenootschap in Oostende. De werking stond op een laag pitje, waarschijnlijk omdat de leden op leeftijd waren. Onder impuls van de priester-leraar Désiré Hanarte werd op 28 januari 1877 het Sint-Vincentiusgenootschap van het college gesticht en was samengesteld als volgt:

- Voorzitter: Felix Van Caillie (leerling).
- Secretaris: Georges d'Hane-Steenhuyse (leerling).
- Proost: Désiré Hanarte (leraar).
- Erevoorzitter: Joseph Isacq (principaal)

In een brief van 16 februari vraagt de voorzitter aan bisschop Faict zijn zegen over dit werk en ook de schenking te willen overwegen van een relikwie van de patroonheilige.

Désiré Hanarte was leraar op het college van 1874 tot 1879. In 1879 werd hij onderpastoor van Sint-Petrus-en-Paulus Oostende en in 1891 rector van de Kapucijnenkerk tot in 1893. Daarna was hij pastoor te Oudekapelle en te Stavele. Hij stierf te Brugge in 1904 als krijgsaalmoezenier.

Een eerste periode - 1878-1879 -

De bewaarde ledenlijst 1878-1879 geeft ons duidelijke informatie over de vereniging.

Directeur: l'Abbé Désiré Hanarte; Président: Léon Christiaens; Vice-président: Jacques Claeys; Secrétaire: Jules Vanderheyde; Trésorier: Louis Vanderheyde; 10 membres actifs; 33 membres souscripteurs.

02 februari 1886

Over het feest van het Sint-Vincentiusgenootschap van het O.L.V. College op 2 februari 1886 zijn we bijzonder goed geïnformeerd door de uitnodiging en door het programma.

Het feest begon om 17u 15 in de zaal van de Broeders van Liefde in de Stockholmstraat (vandaag Kan. Dr. L. Colensstraat). Op het programma stond afwisselend muziek en toneel. De muziek werd gebracht door La Symphonie du Cercle, waaronder vioolsolo, pianomuziek en solozang. Er werden twee toneelstukken opgevoerd: het drama 'Fernando' in 3 akten met 11 spelers en de komedie 'Le Marquis de la Grenouillère' in 2 akten met 6 spelers.

03 februari 1891

Het jaarlijks avondfeest georganiseerd door de studenten van het college ten bate van het Sint-Vincentiusgenootschap ging door op 03 februari 1891 om 17 uur in de zaal van de Broederschool (vandaag gebouw CM in de Ieperstraat). Men deed een warme oproep tot deelname aan dit feest ten bate van de armen van de stad en men meldde dat de kas leeg was. Vele families beleefden een benarde tijd. Men had de nasleep van de pokkenepidemie en de armen hadden het extra moeilijk door de strenge winter. Tijdens de winter 1890-1891 werden grote schepen met bestemming Antwerpen naar Oostende afgeleid. In Oostende vroomde het tot - 16° Celsius! Geld was er te kort om brandstof en warme kleren aan te kopen. De verenigingskas moest dringend gevuld worden met de opbrengst van het liefdadigheidsfeest.

Het programma was klassiek en geeft een goed beeld van de cultuur in de sociale bovenlaag van de Oostendse bevolking. Het drama 'Le pardon du Père' (in 4 akten) stond op het programma. Voor de muziek: een concerto, een komisch duo met 'La leçon du chant' van Offenbach en een symfonie van Haydn.

2 februari 1892

Op 2 februari 1892 is er opnieuw een avondfeest ten voordele van Sint-Vincentius. Er is geen nauwkeurig programma bewaard, maar uit het verslag in de plaatselijke pers in de daaropvolgende week weten we dat het een succesvol feest was.

De collegeleerlingen lieten een "choeur pour trois voix égales" horen en het pas vier maanden oud symfonieorkestje trad op met de uitvoering van 'La Cinquantaine'. De verslaggever besluit met een enthousiaste uitroep "Vivat 't Collegie en 't mag er zijn!"

Een overzicht van 25 jaar Sint-Vincentiusgenootschap

* Collegeleraars aan het hoofd van het genootschap

1877 : Désiré Hanarte; 1879: opgevolgd door Edouard De Meyere; 1886: Jules Bossuyt (voor 1 jaar); 1887 tot 1894: Alberik Opsomer; 1894 tot 1895: Victor Willems; 1895 tot 1896: Pieter Serruys; 1896 tot 1897: Alfons Van Thuyne; vanaf 1897: Ernest Cracco.

* De steun van Sint-Vincentius aan Oostendse families

1877 (bij de start): steun aan 6 families; 1879: steun aan 17 families; 1902: steun aan 50 families en de vereniging telde 300 leden.

* Hoe kwam de vereniging aan de nodige gelden om zijn werking voor de behoeftigen te kunnen onderhouden?

- Elke week was er een collecte in de collegekapel voor de armen die door de Conferentie van Sint-Vincentius van het college ondersteund werden.
- Op 26 december 1878 werd een speciale avond ingericht die 225 fr. opbracht. Tijdens de heersende schoolstrijd moest men de steun aan verschillende families verdubbelen. Deze families werden door de Openbare Onderstand bedreigd hun steun te verliezen als ze hun kinderen niet naar de gemeenteschool sturen.
- Naast geldinzamelingen was er de opbrengst van de jaarlijkse toneel- en muziekkavonden ten bate van de werking van de vereniging.

* In de periode 1888-1889 zat men krap bij kas omdat er bijzondere steun nodig was aan families die door de pokkenepidemie getroffen waren.

* **Overzicht van de totale ontvangsten**

We mogen aannemen dat er tijdens 25 jaar werking in totaal 60000 fr. werd ontvangen en verdeeld onder de behoeftige families, te weten 1887 (stichting): 626 fr.- 1881: 2021 fr.- 1895: 3773 fr.- 1900: 4931 fr.

* **21 april 1902**

Op 21 april 1902 werd het 25-jarig bestaan van het Sint-Vincentiusgenootschap op het college gevierd. Albert Krelly was toen principaal en Ernest Cracco was proost van de conferentie.

Verdere werking

Van 1903 tot 1912 was Cyriel Cogghe proost van het Sint-Vincentiusgenootschap.

De collegeleerlingen gingen op bedevaart naar Gistel. Ze namen plaats op een open char-à-bancs en hadden hun collegepetten op. Er waren ook gesloten char-à-bancs met verdieping. Soms hield men halt te Snaaskerke aan het huis van de leerling Henri Diet, aan de Snaaskerkebrug waar zijn ouders een afspanning uitbaatten.

Op het feest van 10 en 11 februari 1923 ten voordele van de behoeftige families werd het toneelstuk 'Willem Tell' van Schiller opgevoerd.

De prachtige decors werden geschilderd door Marcel Demeester. De plaatselijke pers (De Zeewacht van 17 februari 1923) was hierover vol lof: men waande zich in Zwitserland. Marcel Demeester, leraar hogere wiskunde en wetenschappen, had heel veel talenten: hij kon tekenen, schilderen en muziek dirigeren. Op bovenvermeld feest werd eveneens een fragment van 'De Vier Jaargetijden' van J. Haydn uitgevoerd door de scola cantorum onder leiding van dirigent Marcel Demeester.

Op het feest van 02 en 03 februari 1924 is L. Mullier de regisseur van "Les Pantoufles de Sainte Cécile", een operette in twee akten van Ch. Leroy-Villars. Het opgevoerde Vlaams stuk was "De Verloren Zoon", een blijspel in 4 bedrijven van Jozef Van den Berghe. Het symfonieorkest werd geleid door L. Verplancke. De prachtige decors werden opnieuw geschilderd door Marcel Demeester.

Tot en met 1905 waren de toneelvoorstellingen ter gelegenheid van het feest van het Sint-Vincentiusgenootschap eentalig in het Frans. Vanaf 1906 werd een Frans en een Nederlands toneelstuk opgevoerd. Na de eerste Wereldoorlog werd deze regeling verdergezet en bleef de grootste bron van inkomsten het jaarlijks liefdadigheidsfeest in het begin van de maand februari.

Op het feest van 02 en 03 februari 1930 was het Vlaams stuk 'De Hemelnar' onder de regie van Jozef Notebaert, leraar poësis. Het Frans stuk was 'Le Roi des Frontins' onder leiding van Pierre Pombreu, leraar 6de handel.

Op het feest op 31 januari en 01 februari 1931 was het de laatste maal dat er een Franstalig stuk werd opgevoerd, namelijk 'Le Rossignol chinois' van Andersen. Het Nederlandstalig stuk was 'Franscesco voor de Hellepoort', een mysteriespel van pater Angelicus Kiekens. Ook werd de 'Van Rijswijk cantate' gezongen onder de leiding van André Loosen.

Conferenties van de Sint-Vincentiusgenootschappen van de parochies en de conferentie van het college.

Volgens de statuten van de conferenties van de parochies moesten dezelfde personen steeds dezelfde gezinnen bezoeken.

In de conferenties van de colleges waren het meestal andere leerlingen die onder de leiding van de proost andere gezinnen bezoeken. De conferenties op de colleges waren een leerschool waarbij leerlingen in levenden lijve met de noden van de bevolking geconfronteerd werden. Op deze manier werden ze ertoe aangezet om later verder mee te werken aan de initiatieven van de christelijke caritas.

Bij zijn overlijden in 1920 was Henri De Smet voorzitter van het Sint-Vincentiusgenootschap en tevens voorzitter van de kerkfabriek van SS Petrus en Paulus en voorzitter van de Katholieke Kring. Henri was de vader van priester Robrecht De Smet (1875-1937) die als leerling de hoofdman was van de in 1891 gestichte Vlaamsgezinde Sint-Pietersgilde in het college. Een andere zoon Jozef werd pater Redemptorist en een dochter huwde Lodewijk Dössel, vooraanstaand rechtsgeleerde, letterkundige en Vlaamse strijder.

In november 1928 werd in de feestzaal van het college de algemene vergadering van de Middenraad van de genootschappen van alle parochies van Oostende gehouden. De verslaggever van het college kon melden dat er in het laatste jaar 11 families werden ondersteund en dat er 7000 fr. werd uitgegeven (De Zeewacht, 24/11/1928).

Op 8 december 1929 was de vergadering in de feestzaal van de Dochters van Liefde (Grijze Nonnen) in de Cirkelstraat. Volgens de afdeling van het college werd in het afgelopen jaar 8433,20 fr. uitgedeeld en er was nog slechts 165,05 fr. in kas over (De Zeewacht, 14/12/1929).

Uit het verslag van de algemene vergadering van april 1933 van de conferenties van de stad kennen we de uitgaven voor 1932 gedaan aan hun behoeftige families:

Conferentie van Sint-Petrus-en-Paulus:	21.420,20 fr.
Conferentie van O.L.Vrouwecollege:	12.599,60 fr.
Conferentie van Hazegras:	9.475,45 fr.
Conferentie H. Hart:	9.462,65 fr.

Van Driekoningenstoet tot Winterhulpactie

Tijdens het eerste trimester van het schooljaar 1932-1933 had René Butaye, surveillant van het Groot Externaat, het initiatief genomen om een Driekoningenstoet te organiseren. In de maand december verschenen er persberichten die de stoet aankondigde. In De Zeewacht van 24/12/1932 lezen we dat iedereen die het wenste er aan zijn huis zou halt gehouden worden en dat er een kerstlied werd gezongen en dit moest melden vóór 26 december op het secretariaat van de stoet in het O.L.Vrouwecollege.

Op 29 december werd Butaye tot principaal van het college benoemd. Alles ging normaal verder. Op donderdag 5 en vrijdag 6 januari 1933 trok de Driekoningenstoet voor de eerste maal door de stad. De bedoeling was fondsen te verzamelen voor de gezinnen waarvan de kostwinner door werkloosheid getroffen werd. De prachtige stoet met kerststal, ster, de herders en de drie koningen werd begeleid door zangers en bazuinblazers. Deze gebeurtenis beklemtoonde de aanwezigheid van het college in de stad.

Eind 1936 stimuleerde de stedelijke raad van het Sint-Vincentiusgenootschap de oprichting van een "Comité voor Winterhulp". De wintermaanden waren een slechte tijd voor veel families. Vele gezinnen werden getroffen door de heersende werkloosheid. De werklozensteun was onvoldoende en de minstbedeelden konden slechts rekenen op liefdadigheid.

De Zusters van de H. Vincentius à Paulo van Parijs (Grijze Zusters) haalden oude kleren op. Driemaal per week werden 12 meisjes gedurende enkele uren ingeschakeld om de opgehaalde kleren te ontsmetten en te herstellen. Er werden liefdadigheidsfeesten georganiseerd in de zalen Kerlinga (later Concordia) en Patria op de markt, en een galavertoning in de cinemazaal Rialto.

Het college bleef niet ten achter: op 5 en 6 januari 1937 gingen de leerlingen in de stad rond om kleren, kasten, kachels, ... op te halen ten voordele van Winterhulp.

De acties werden in 1938 en 1939 hernomen en de werking van Winterhulp kreeg een betere organisatie.

Leo Van Dorpe, proost van het Sint-Vincentiusgenootschap van het college, en surveillant Karel Martens namen de leiding over 120 leerlingen op 6 en 7 januari 1939. Verdeeld in 10 groepen, elke groep met een stootkar, gingen ze in alle wijken van de stad huis aan huis. In twee dagen haalden ze het volgende op: allerlei etenswaren en aardappelen, manden schoenen en kousen, zakken kolen, kledingstukken, zetels, fornuizen en alles wat kon dienen om de ergste nood te lenigen. De stootkarren voor de winterhulpactie werden klaargemaakt op de speelplaats van het externaat. Via de Euphrosina Beernaertstraat trokken de groepen de stad in.

Na de tweede Wereldoorlog

Ten voordele van het Sint-Vincentiusgenootschap werd in februari 1954 het toneelstuk ' Bij het wassen van de Vloed' van C. Staes opgevoerd. De onderwijzers Henri Dangez, André Maes, Godfried Deruytter en Gabriël Defauw verleenden hun medewerking.

De laatste proost van het Sint-Vincentiusgenootschap van het college was Emiel Devriese. In het tijdschrift 'Contact' (10de jg., 1964-1965) schreef hij dat het genootschap praktisch heeft opgehouden te bestaan: er werden geen bonnetjes meer uitgedeeld voor brood, kolen, ... en er werden geen bezoeken meer afgelegd aan hulpbehoevende gezinnen.

In april 1964 kwamen August Van Iseghem, voorzitter van het Sint-Vincentiusgenootschap van de regio Oostende; dokter Jan Daems en enkele Dames van Barmhartigheid samen om een 'Sociaal Centrum' op te starten. In dit centrum in de Sint-Sebastiaanstraat 18 konden mensen met allerlei problemen terecht. Na de erkenning door de overheid in 1974 konden twee maatschappelijke werkers aangeworven worden om meer deskundige hulp te verlenen. In 1977 werd naast dit centrum, in de Sint-Sebastiaanstraat 16, op initiatief van Jozef Peel, gewezen pastoor van O.L.V. Koningin Mariakerke-Oostende, 'De Regenboog', een onthaalhuis voor thuisloze mannen gesticht. Dit onthaalcentrum werd in 1983 door de staat erkend. Jozef Peel was aalmoezenier geweest in de gevangenis te Ieper. Naast 'De Regenboog' was hij ook de stichter en de bezieler van 'Oaze', een onthaalcentrum voor vrouwen.

Tot slot

Deze bijdrage wil de lezer een idee geven over de werking van het Sint-Vincentiusgenootschap in het college. Het was niet de bedoeling een volledige geschiedenis te schrijven. Er zijn nog te veel hiaten, blinde vlekken die nog aangevuld moeten worden door verder onderzoekswerk. Wel blijkt uit dit overzicht van 88 jaar werking van deze vereniging in het college de enorme inzet van zovelen: van de leerlingen, de proosten, de principalen en allen die bijdroegen tot werking. Inzet ten bate van de minstbedeelden in Oostende, een evangelische vorm van naastenliefde. Dank aan al deze personen en waardering voor hun werk.

Bronnen

Gescande Oostendse Documenten (G.O.D.): L'Echo d'Ostende, De Duinengalm, De Zeewacht
Archief van het bisdom Brugge - Handelingen van het bisdom Brugge
Archief van het Onze-Lieve-Vrouwecollege

Tijdschriften van het college: De Kinkhoorn, Contact, De Nieuwe Kinkhoorn

Raymond Vancraeynest & Alfons de Groeve, *Onze-Lieve-Vrouwecollege Oostende 1842-1992*, Oostende, eigen beheer Onze-Lieve-Vrouwecollege, 1992.

Purus Garnalen
Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld

Taverne
De Zeegeuzen

Uit sympathie

Kapucijnenstraat 39
8400 Oostende

0496 / 93 73 09

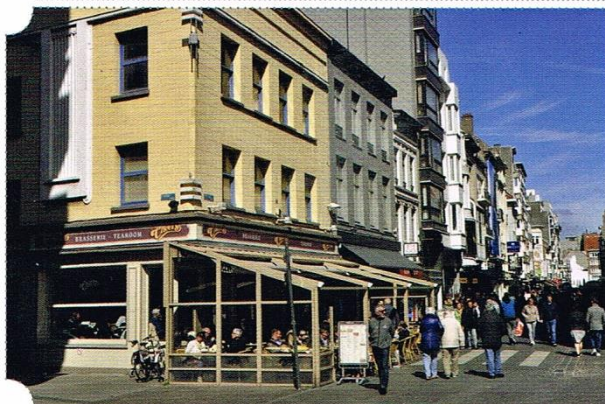
Boekhandel 'New Corman'

Uit sympathie

Witte nonnenstraat 38
8400 Oostende

059 / 70 27 24

welcome@cormanoostende.be

Brasserie Tea-Room

CHEERS

Adolf Buylstraat 53 8400 Oostende 059 51 32 32
Lekkere snacks - biertjes - wijntjes - koffie
vriendelijke bediening in gezellig interieur of op terras

elkde dag open

**MOOI
DRUKWERK
WERKT!**

Drukkerij : Brugsesteenweg 103 • 8420 De Haan - Wenduine
Op afspraak : Populierenlaan 76 • 8450 Bredene
Tel. 050 42 58 48 • info@drukdeleu.be • www.drukdeleu.be

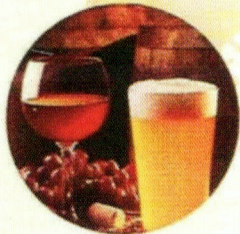
FAMILIE-
VERENIGINGS-
PUBLICITEITS-
HANDELS-
DRUKWERK

CAFE
Leopold

NIEUW - NOUVEAU - NEW

**CAFÉ
OP DE ZEEDIJK**

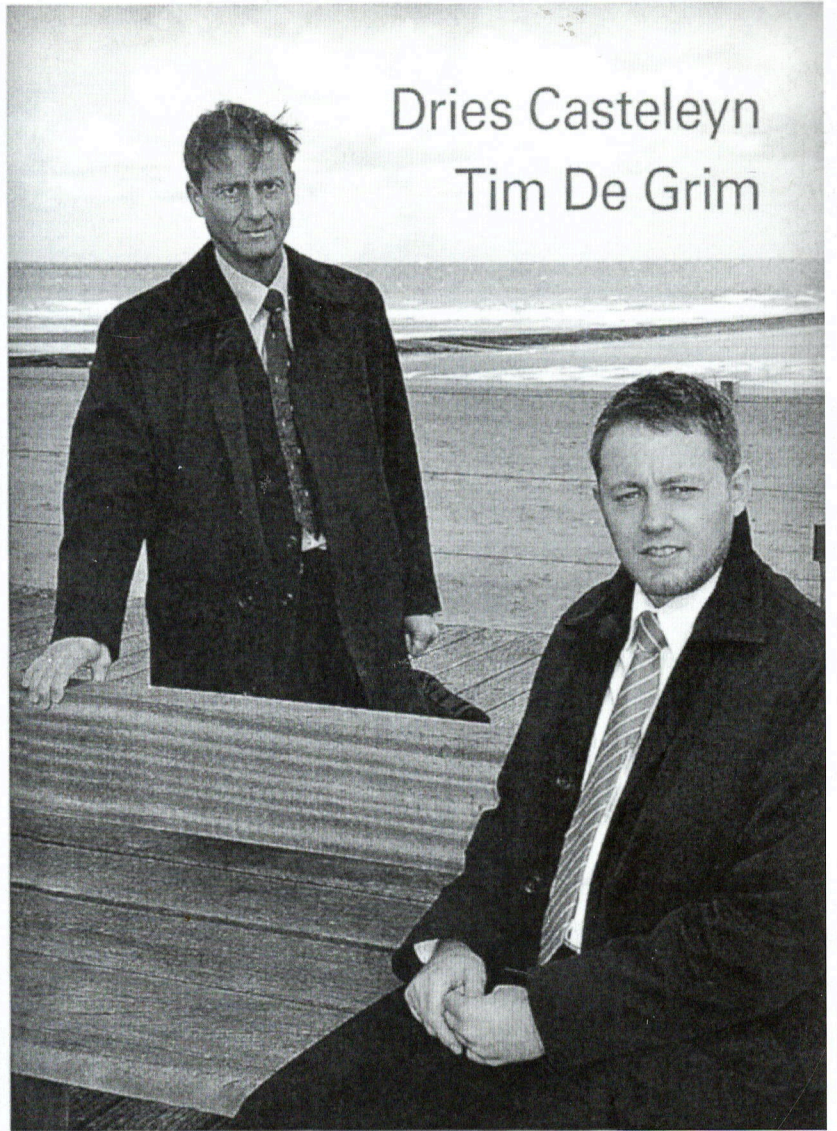
**BAR
SUR LE FRONT DE MER**

**BAR
ON THE SEAFRONT**

**ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506**

Dries Casteleyn
Tim De Grim

WINKEL

Torhoutsesteenweg 160 - 8400 OOSTENDE

FUNERARIUM

Torhoutsesteenweg 173 - 8400 OOSTENDE

T 059 44 80 84

www.uitvaart-oostende.be